

III. f. 2. 1. ESTAT DE LES POBLACIONS DE NACRA A LES PRADERIES DE POSIDÒNIA –Dades 2010; DADES 2001 – 2009

Fonts:

1- Campanya de seguiment del medi marí de l'OBSAM amb la xarxa de voluntaris (primavera - estiu 2001)

2- VALLS, M. Distribució de les poblacions de *Pinna nobilis* L. a Menorca (dades inèdites)

3- Campanya de seguiment del medi marí de l'OBSAM amb la xarxa de voluntaris i DG Pesca del Govern Balear (primavera – estiu 2004, 2007, 2008, 2009 i 2010)

La nacra (*Pinna nobilis*) és el mol·lusc bivalve més gran del Mediterrani, viu uns vint anys i pot arribar a mesurar fins a 1 metre d'alçada. Passa la major part de la seva vida fixada al fons marí, generalment sobre praderies de Posidònia o d'altres fanerògames. Es tracta d'una espècie considerada rara al Mediterrani i protegida a nivell Europeu i Estatal. Les poblacions de nacres es troben en regressió pràcticament a tota la seva àrea de distribució (Mar Mediterrani). La principal amenaça sobre aquestes poblacions, és la destrucció del seu hàbitat, les praderies de fanerògames. Desglossant els factors que afecten negativament l'espècie, hi trobem l'alteració de la qualitat de l'aigua, l'augment de la terbolesa, la construcció d'infraestructures, la pesca de rosec il·legal per sobre dels 50 m de fondària, etc. També, l'ancoratge d'embarcacions i la recol·lecció incontrolada són fets que afecten molt negativament a les poblacions d'aquesta espècie, sobretot a les zones més turístiques, ja sigui de cara al turisme nàutic (augment del número de fondejos) o turisme submarí (recol·lecció per part de submarinistes). A Menorca, com que les praderies de posidònia es troben en un estat de conservació bo, es pot dir que el principal impacte que pateix la nacra és la recol·lecció incontrolada. Aquesta activitat ha estat important en un passat pròxim, però des de fa uns anys hi ha hagut una regulació i un control més estricte.

Foto 1. Nacra (*Pinna nobilis* L.). Font: Eva Marsinyach

Per aquets motius, l'any 2010 s'ha reforçat l'estudi de les poblacions de nacres amb una millora de la metodologia i escollint estacions de mostreig sensibles per a aquesta espècie.

Taula 1. Censos de nacres (*Pinna nobilis*) al llarg dels transectes de les diferents estacions de l'any 2010. Font: OBSAM; Elaboració: OBSAM.

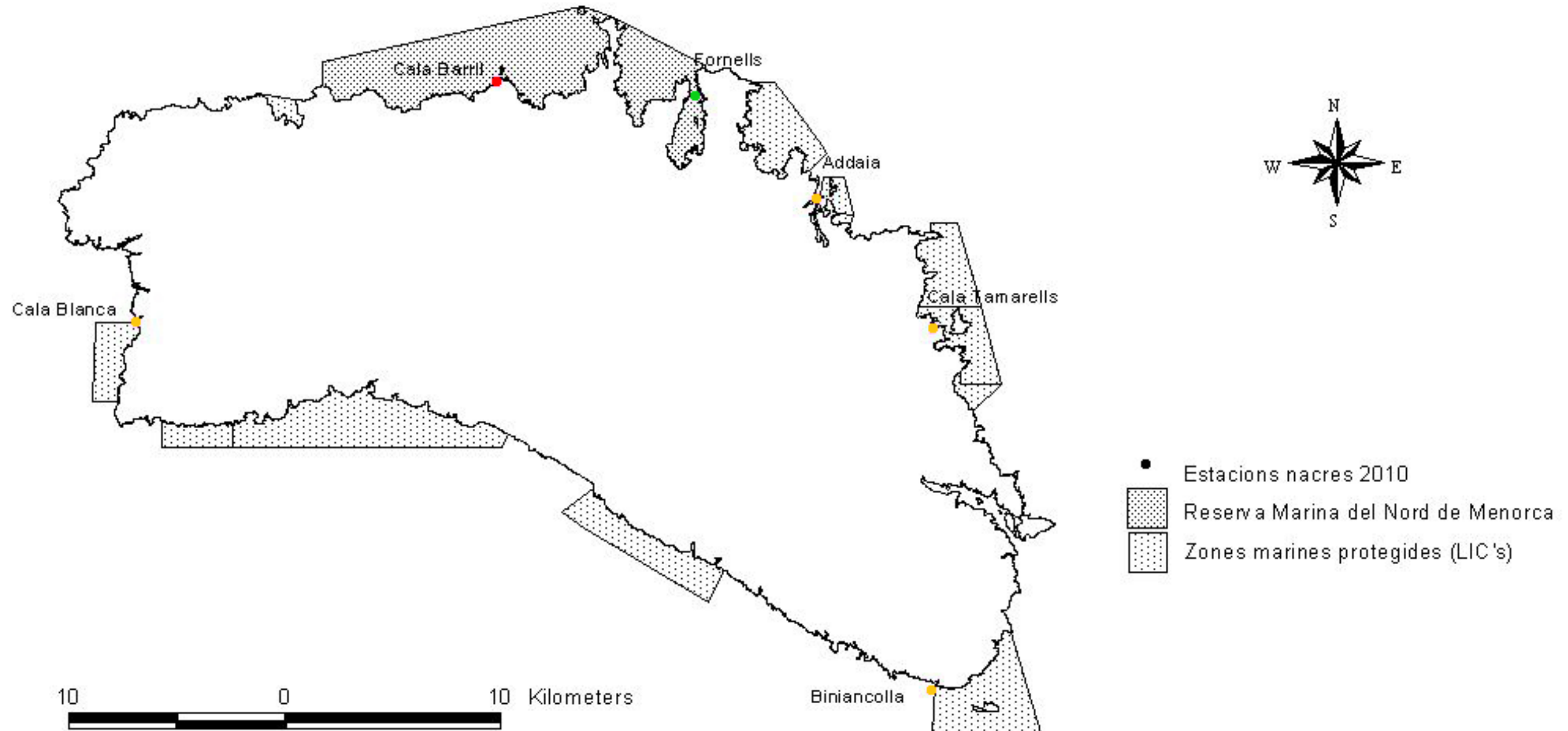
Valoració de l'estat de les poblacions de nacres:

- B**- Bon estat: núm. individus/120 m² >3;
- R**- Estat regular: núm. individus/120 m² = 1 – 3:
- M**- Estat deficient: núm. individus / 120 m² < 1

Estació	Núm. Ind./120m ²	Valoració	Fondària mitjana	Cobertura posidònia	Cobertura roca o arena	Cobertura cymodocea
Cala Blanca	1,67	R	10	82,22	17,78	0,00
Addaia	1,56	R	7	87,78	12,22	0,00
Tamarells	1,80	R	6	85,20	14,80	0,00
Cala Barril	0,30	M	6	84,53	4,77	10,70
Fornells	4,30	B	7	98,75	1,25	0,00
Biniancolla	1,33	R	8	96,11	3,89	0,00

L'estació de Fornells presenta una població en molt bon estat de conservació. L'estació de Cala Barril es troba en molt mal estat i la resta d'estacions en estat regular.

Figura 1. Estat de les poblacions de nacres en les diferents estacions. Dades 2010. Font: OBSAM. Elaboració: OBSAM.

Taula 2. Censos de nacs (*Pinna nobilis* L.) al llarg dels transectes de les diferents estacions des del 2003 fins al 2009 en el límit superior de la praderia de posidònia. La font de les dades s'especifica a cada any d'estudi: Estudi M. Valls: VALLS, M. (2004); OBSAM/DG Pesca: OBSAM i DG de Pesca. Elaboració: OBSAM.

Estació	2003		2007		2008	
	Nacs (núm./250 m ²)	Valoració	Nacs (núm./250 m ²)	Valoració	Nacs (núm./250 m ²)	Valoració
Sant Esteve	4	R	1	M		
Biniancolla	18	B				
Cap d'en Font	3	R				
Cala en Porter	3	R	4	R		
Son Bou	2	R	1	M		
Cala Galdana	4	R				
Es Talaier	6	B				
Son Xoriguer	4	R				
Cap de Mal Passar	3	R				
Cala Blanca			0	M	1	M
Santandria	5	R				
Algaiarens			4	R	2	R
Tirant			3	R	2	R
Fornells (Port)			7	B	4	R
Addaia			0	M	2	M
Illa d'en Colom			1	M	1	M
Sanitja			1	M		

Valoració de l'estat de les poblacions de nacs:

B- Bon estat: núm. individus/250 m² > 5;

R- Estat regular: núm. individus/120 m² = 3 – 5:

M- Estat deficient: núm. individus / 120 m² < 3

*L'any 2001 i el 2004 no es van realitzar censos de nacs en el límit superior de la praderia.

*L'any 2009 no es va realitzar el cens de nacs a cap estació amb límit superior.

Taula 3. Censos de nacs (*Pinna nobilis* L.) al llarg dels transectes de les diferents estacions des del 2001 fins al 2009 en el punt central de la praderia de posidònia. La font de les dades s'especifica a cada any d'estudi: Voluntaris OBSAM: OBSAM; Estudi M. Valls: VALLS, M. (2004); OBSAM/DG Pesca: OBSAM i DG de Pesca. Elaboració: OBSAM.

Estació	2001		2003		2004		2007		2008		2009	
	Nacs (núm./250 m ²)	Valoració	Nacs (núm./250 m ²)	Valoració	Nacs (núm./250 m ²)	Valoració	Nacs (núm./250 m ²)	Valoració	Nacs (núm./250 m ²)	Valoració	Nacs (núm./250 m ²)	Valoració
Maó					0	M	1	M			2	R
Sant Esteve	3	R	0	M	0	M	0	M				
Biniancolla	2	R	11	B								
Binissafulla					1		0	M				
Cap d'en Font			1	M								
Cala'n Porter	1	M	5	R	5	R	0	M				
Son Bou	1	M	1	M	6	B	1	M				
Cala Galdana			0	M								
Es Talaier	2	R	5	R								
Son Xoriguer			9	B								
Cap de Mal Passar			5	R								
Cala Blanca	2	R			10	B			0	M		
Santandria			5	R								
Algaiarens	3	R					1	M	0	M		
Tirant	3	R			0	M	2	M	0	M		
Fornells (port)	4	R			1	M	1	M	0	M		
Addaia	2	R			3	R	4	R	2	M		
Illa d'en Colom	0	M			1	M	0	M	2	M		
Sa Farola					1	M	0	M			5	R
Sanitja					6	B	6	B				
Son Saura Nord					5	R	2	M			6	B

Valoració de l'estat de les poblacions de nacs:

B- Bon estat: núm. individus/250 m² > 5;

R- Estat regular: núm. individus/120 m² = 3 – 5:

M- Estat deficient: núm. individus / 120 m² < 3

Les poblacions de nacs es mantenen en un estat deficient/regular al llarg dels anys.

Les estacions on la densitat de nacs és major, tenint en compte la trajectòria de cada estació al llarg dels anys, són: límits superiors de Fornells, Tirant, Algaiarens, Cala en Porter i els punts centrals de Sa Farola, Son Saura, Sanitja i Addaia.